

FAMILIETUR FRA «ORANIEN» TIL STENSLIA

Denne dagen var det strålende sommervær og det passet flott siden det både var lagt opp til skogstur til Stenslia og utendørskonsert på tunet i «Oranien» av Ullensaker skolekorps.

Etter litt underholdning av skolekorpset, tok vi bena fatt. Vi gikk fra

«Oranien», eller Uranienborg som er det offisielle navnet på gården og svingte inn på den gamle vegen mot Jessheim. Denne vegen er nå kun en sti, men på gamle kart fra f.eks. 1800 ser en tydelig at dette var en ordentlig veg etter datidens standard.

Vi gikk forbi de gamle husmannsplassene Hagan og Sten hvor husene nå er borte. Det er fortsatt mulig å se hvor husene har stått. Noen av oss tok en tur innom stedet der Sten har ligget. Der så vi tydelig en

mur og en utgravd kjeller. Andre gikk ned i blåveislia for å se etter blåveisen. Trond Skedsmo og John Egil Lauten orienterte om de ulike boplassene.

Etter returen til Uranienborg ble det mer underholdning av skolekorpset. Ullensaker skolekorps vant distriktsmesterskapet i 3. divisjon janitsjar for 2018.

Etterpå fortalte John Egil Lauten litt om gården og familiene som har bodd på Uranienborg gjennom 1800- og 1900-tallet.

Eiendommens bebyggelse ligger nå over det gamle havnivået etter siste istid. Bygningene kan imidlertid ha ligget lavere i tidligere tider, for det er rester av en mur nederst i hagen.

Før sønnen til sorenskriver Borchsenius på Plogstad gård, Rasmus Borchsenius kjøpte eiendommen i 1831, kaltes den Oppenengen, men etter hvert fikk gården navnet Uranienborg. Rasmus Rafn Borchsenius var gift med Maren Malthe, datter av fogd Malthe på Risebro. Seinere bosatte en annen sønn, Wilhelm Koren Borchsenius seg på gården. Han var distriktslege. Denne Borchsenius kjøpte til mer jord fra omkringliggende eiendommer.

Rundt 1884 ble eiendommen overtatt av familien Wendt. Juristen Jens Wendt var eier i flere år, fram til Sigvart og Inga Lauten overtok rundt 1900. Familien tok hele tiden imot menn med psykiske problemer «som var utsatt til forpleining».

Oline og Søren Andersen Sundby kom til Uranienborg før 1890 som sykehjemsbestyrere. De var John Egil Lautens oldeforeldre. Han var styrmann og opprinnelig fra Hurum. De flyttet tilbake til Hurum før 1900 og fortsatte med pasienter der. Bestefaren til John Egil, Sigvart Lauten giftet seg med Inga Sundby og tok over sykehjemsdriften etter hennes foreldre.

I 1900 hadde Sigvart og Inga Lauten «Sindssyge til Forpleining» og det året hadde de 11 pleietrengende.

Drengestua som ble bygget rundt 1850, fikk et tilbygg med celler til pasientene. Utover på 1900-tallet ble sykehjemsdriften kraftig utvidet. En av de seinere tids pasienter, Skøyen, var flink til å tegne, male og brodere, han skrev dagbøker på tysk, fransk og engelsk og han var på gården i mange år.

John Egil Lauten fortalte ulike historier om folka som har bodd på gården. Han har hatt moro av å samle gamle objekter fra gårdens historie og han viste fram noen av dem og fortalte hva redskaper ble brukt til.